

Factsheet Indicatie zorgvraag Amstelveen 2030

Prognoses van functioneren en chronische aandoeningen¹

Inleiding

Hoe functioneren mensen en welke chronische aandoeningen hebben ze? Wat willen ze? Wat kunnen ze? Wat hebben ze nodig om te (blijven) doen wat ze willen doen?

Het huidige aanbod in de zorg en de competenties van professionals die de zorg leveren, zijn onvoldoende gebaseerd op een antwoord op deze vragen. Om een betere aansluiting te realiseren tussen vraag en aanbod in de zorg, is er in Amstelveen een inschatting gemaakt van de toekomstige vraag naar zorg door prognoses te geven over functioneren en chronische aandoeningen. Dit vormt één van de bouwstenen voor een ontwerp van een meer toekomstbestendige gezondheidszorg. Deze prognoses zijn in opdracht van de Commissie Innovatie Zorgberoepen en Opleidingen van Zorginstituut Nederland gemaakt.

Schattingen op basis van demografische ontwikkelingen

Demografische prognose bevolking Amstelveen

Naar verwachting stijgt het totale aantal inwoners in Amstelveen tussen 2012 en 2030 van circa 83.000 naar 98.000 personen. Groei vindt plaats in alle leeftijdsgroepen, het sterkst in de leeftijdsgroep 65 jaar en ouder. Met een toename van ruim 16.000 naar circa 22.000 is dat een groei van 41%. Ook in de groep onder de 65 jaar is een groei te zien, van circa 68.000 naar ongeveer 76.000 (een groei van ongeveer 12%); met name het aantal jongeren (0-19 jaar) neemt toe met 26% (2012: circa 19.000; 2030: circa 24.000).

Prognoses chronische aandoeningen (12 jaar en ouder)

In Amstelveen wordt een toename verwacht van het aantal burgers met chronische aandoeningen van circa 40.000 naar bijna 48.000 burgers vanaf 12 jaar (toename van 20%). Het aantal jongeren in de leeftijd van 12-18 jaar met chronische problematiek stijgt van 1.200 in 2012 naar bijna 1.700 in 2030 (37% stijging). Het aantal volwassen burgers van 19 jaar en ouder met chronische aandoeningen stijgt van circa 39.000 naar bijna 46.000 (toename van 18%)

Onder jongeren in Amstelveen komt hoofdpijn het meest voor, in 2012 geschat op zo'n 700 jongeren en in 2030 op bijna 1.000 jongeren (39% stijging). Op de tweede plaats staat astma, in 2012 circa 400 jongeren en in 2030 ruim 600 (36% stijging). Op de derde plaats staan motorische problemen, in 2012 komen er bijna 300 jongeren motorische problemen voor en in 2030 bijna 400. Onder volwassenen zijn de meest voorkomende chronische aandoeningen voor de toekomst aandoeningen van het bewegingsapparaat (2012: ruim 17.000; 2030: ruim 21.000; 22% stijging) kanker (2012: 8.100; 2030: 9.800; 20% stijging) en astma/COPD (2012: 6.200; 2030: 7.500; 20% stijging). De meeste chronische aandoeningen vertonen een groei tussen 2012 en 2030 van 15 tot 25%. De sterkste groei is te zien in het aantal burgers met dementie van 1.700 in 2012 naar 2.400 in 2030 (44% stijging).

Multimorbiditeit (volwassenen)

In de bevolking van Amstelveen wordt een toename verwacht van het aantal volwassen inwoners met meer dan 1 chronische aandoening oftewel multimorbiditeit als gevolg van de verwachte veroudering van de bevolking. Schattingen laten zien dat het aantal inwoners met meer dan 1 chronische aandoening in de leeftijd vanaf 12 jaar stijgt van ruim 22.000 naar ruim 27.000 (toename van 23%).

¹ Chorus, A.M.J., et al. (2014). Indicatie van de zorgvraag in 2030: prognoses van functioneren en chronische aandoeningen. Amsterdam. TNO

Psychosociale problemen (12 jaar en ouder)

Op basis van landelijke prevalentiecijfers uit verschillende bronnen is een inschatting gegeven van ontwikkelingen in de omvang van de psychosociale problematiek. Als gevolg van de demografische ontwikkelingen is de verwachting dat er relatief meer ouderen met psychosociale problematiek zullen voorkomen in 2030. Niettemin is de grootste groep met psychosociale problematiek in de leeftijd van 18-64 jaar.

Er is geschat dat het aantal schoolgaande jongeren in de leeftijd van 12 tot en met 16 jaar met psychosociale problematiek toeneemt van zo'n 700 naar 900 jongeren (29% stijging). Meest voorkomende problematiek ligt op emotioneel vlak.

Het aantal volwassenen in de leeftijd van 18 tot en met 64 jaar met psychosociale problematiek neemt toe van circa 9.000 in 2012 naar circa 9.800 in 2030. Dit betreft een stijging in het aantal van 10%. Uitgesplitst naar typen stoornissen komen enigerlei angststoornissen naar verwachting het meest voor, zo'n 5.100 in 2012, stijgend naar zo'n 5.500 in 2030 in deze leeftijdsgroep

Ook het aantal ouderen (55-85 jaar) met klinisch relevante psychosociale problematiek zal toenemen in 2030 van 4.400 in 2012 naar 5.600 (29% stijging). Hier vormen vooral eenzaamheid en stemmingsstoornissen (waaronder depressie) een omvangrijke en toenemende problematiek, respectievelijk een stijging van 2.500 naar bijna 3.200 ouderen met eenzaamheid en een stijging van 2.100 naar 2.700 ouderen met depressie.

Functioneren (volwassenen)

In 2030 is het aantal volwassenen in de leeftijd 20-64 jaar met functioneringsproblematiek als gevolg van mobiliteitsproblemen ongeveer gelijk, geschat op zo'n 850.

De prognose over het functioneren van de ouderen laat zien dat het absolute aantal ouderen zonder en met functioneringsproblemen tussen 2012 en 2030 naar verwachting groeit. Het aantal ouderen zonder functioneringsproblemen groeit van circa 9.400 in 2012 naar ruim 13.000 in 2030 (toename van 42%). Het aantal ouderen met functioneringsproblematiek neemt toe van 6.200 naar ruim 8.700. Dat is een groei van 40% ten opzichte van 2012.

Er is weinig variatie in de groei van de diverse onderscheiden functioneringsprofielen in Amstelveen. Alle profielen stijgen in aantallen tussen de 40 en 45% ten opzichte van 2012. Meest voorkomende functioneringsproblematiek is 'mobiliteitsproblemen'. In 2012 komen naar schatting bijna 3.500 ouderen in Amstelveen met dit profiel voor, en naar verwachting stijgt dat naar bijna 4.800 ouderen in 2030 (toename van 39%) Bij de ouderenbevolking van Amstelveen staat op de tweede plaats het functioneringsprofiel 'mobiliteits- en zelfzorgproblemen'. In 2012 komt dit profiel naar schatting bij circa 1.000 ouderen voor, naar verwachting treft dit in 2030 bijna 1.400 ouderen. Dit is een stijging van het aantal van bijna 40%.

Functioneren en multimorbiditeit ouderen naar economische status

Sociaal economische status (SES) en gezondheidsproblematiek hangen nauw samen. Het aantal ouderen met een midden of hoge SES zal stijgen, terwijl het aantal ouderen met een lage SES afneemt in 2030. In 2030 is de verwachting dat 3.600 van de 7.900 ouderen met een lage SES functioneringsproblemen ervaren (46%), 2.400 van de 6.000 ouderen met een midden SES (40%) en 2.600 van de circa 9.300 ouderen met een hoge SES (28%). Wat betreft (multi)morbiditeit is de verwachting dat in 2030 5.300 van de 7.900 ouderen met een lage SES één of meer chronische aandoeningen hebben (67%), 4.700 van de 6.000 ouderen met een midden SES (78%) en 5.700 van de 9.300 ouderen met een hoge SES (61%).

Belangrijkste trends tussen 2012 en 2030

- Toename van het aantal inwoners in alle leeftijdsgroepen:
 - 26% toename aantal jongeren (0-19 jaar);
 - 40% toename aantal ouderen (65 jaar en ouder);
- Toename aantal burgers met chronische aandoeningen en multimorbiditeit;
 - Meest voorkomende chronische aandoeningen jongeren: hoofdpijn, astma en motorische problematiek;
 - Meest voorkomende chronische aandoeningen volwassenen: Aandoeningen van bewegingsapparaat, kanker, Astma/COPD;
 - Belangrijkste stijger onder volwassenen: dementie;
- Toename van psychosociale problematiek in alle leeftijdscategorieën;
- Toename aantal ouderen met functioneringsproblematiek:
 - Meest voorkomende functioneringsproblematiek: mobiliteitsproblemen;;;
 - Alle profielen stijgen in aantallen tussen de 40 en 45%: het profiel 'lichte/matige dementie zonder fysieke problemen' stijgt het sterkst met 45%;
- Aantallen ouderen met lage SES daalt, aantallen ouderen met midden of hoge SES nemen toe. Dit betekent een SES verschuiving in samenstelling ouderen met functioneringsproblematiek en multimorbiditeit;
- Het aantal ouderen met multimorbiditeit is hoger dan het aantal ouderen met functioneringsproblemen.

Tot slot

Deze factsheet biedt een fundament voor de indicatie van de aard van de zorgvraag in Amstelveen in 2030 op basis van indicatoren van functionele gezondheid. Dat is essentieel voor de discussie over het definiëren van en het anticiperen op een toekomstbestendige gezondheidszorg. Daarnaast biedt het inzicht in het volume van de zorgvraag in Amstelveen in 2030, zoals dat naar voren komt uit de demografische veranderingen tussen 2012 en 2030. Dit biedt een basis voor het plannen van de aard en volume van zorgaanbod.

Contactpersoon: Dr. Astrid Chorus (astrid.chorus@tno.nl)